

Pedagogisk om familievold

Anne Vibeke Fleischer, Rikke Mølbak
Au! De voksne slår!
 Emma og Rasmus lever med vold. 55 s, ill.
 Oslo: Gyldendal Akademisk, 2013.
 Pris NOK 168
 ISBN 978-82-05-44856-8

Anne Vibeke Fleischer, Rikke Mølbak
En ørefik på vei
 Lucas og Maja lever med vold. 56 s, ill.
 Oslo: Gyldendal Akademisk, 2013.
 Pris NOK 168
 ISBN 978-82-05-44855-1

Familievold har lenge vært et skambelagt ikke-tema, men blir nå trukket mer og mer frem i offentligheten som både et personlig og samfunnsmessig problem. Disse to heftene gir veiledning om hvordan man kan snakke med barn om et tema som barnet av lojalitet prøver å holde skjult. Dette krever en grunnleggende relasjon, og heftene retter seg derfor i hovedsak mot voksne som barnet kjenner over tid, som førskolelærere, lærere, besteforeldre eller bestevenners foreldre. Forfatterne presiserer at hensikten med heftene er å hjelpe barn til å forstå at det er lov å snakke om vanskelige følelser og at det er mulig å få hjelp. Det siste er ikke minst viktig, for volden opphører ikke av seg selv bare ved at barnet snakker om den. Heftene har derfor også henvisninger til relevante nettsteder der den voksne kan få hjelp til å følge opp det barnet har fortalt.

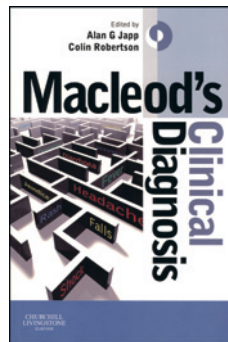
Heftene er bygd opp over samme lest, men tilpasset ulike aldersgrupper, 4–8 år (*Au! De voksne slår!*) og 9–13 år (*En ørefik på vei*). I et kort forord presenteres de to barna vi møter i de respektive heftenes fortellinger, deretter følger hoveddelen som består av små, enkeltstående fortellinger om ett av barna med beskrivelser av en hverdagsituasjon der barnet blir utsatt for vold, og til slutt et etterord beregnet på den voksne. Tanken er at den voksne skal lese en passende historie for eller sammen med barnet og invitere til en samtale om det leste, enten umiddelbart eller på et senere tidspunkt.

Det anbefales at den voksne leser etterordet først og at man har lest hele heftet før man setter seg ned og leser det sammen med et barn. Det er nok en klok anbefaling fra forfatterens side: Er man for ivrig kan det fort virke mot sin hensikt – man skremmer barnet mer enn man hjelper det.

Den «voksne» teksten er enkel, lett forståelig og krever ingen spesiell forkunnskap. Her forklares hva familievold er og generelt om barns reaksjoner og atferd. Heftene kan brukes som tilleggsmateriale i grunnutdanningen av pedagoger, enten det er førskolelærere, lærere eller barnevernspedagoger, og de kan være nyttig lesing for alle som samarbeider med disse faggruppene til barns beste.

Jannike Engelstad Snoek
 Barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling
 Oslo universitetssykehus

Diagnostikk på 1-2-3

Alan Japp, Colin Robertson, red.
Macleod's clinical diagnosis
 277 s, tab, ill. Edinburgh: Churchill Livingstone
 Elsevier, 2013. Pris EUR 29
 ISBN 978-0-7020-3543-2

Macleod's clinical diagnosis er en lærebok for medisinstudenter og ferske leger. Målsettingen er å være en ressurs som letter overgangen fra å lese sykdomskarakteristika og øve kliniske ferdigheter til å vurdere pasienter som henvender seg med ulike symptomer.

Boken består av to deler, der den første kort og greit omhandler hva en diagnose er og hvordan man effektivt kan vurdere og håndtere en pasient som kommer med et problem. Del 2 er den viktigste og omhandler 26 vanlige, organgjennomgripende kontaktårsaker, for eksempel hodepine, tungpustethet og gastrointestinal blødning.

Det visuelle uttrykket er nøkternt og ryddig, med en omfattende bruk av fargekoder. Det er røntgenbilder, fotografier og illustrasjoner samt noen ypperlige flytskjemaer som oppsummerer diagnostiske muligheter og hva man bør tenke på. I avsnittet om brystsmarter er det en fyldig og god gjennomgang av EKG, med gode figurer. Språket flyter godt og er behagelig å lese.

Jeg liker boken. Den er overraskende detaljert, til tross for den oppsummerende formen, og den problembaserte oppbyggingen gjør den veldig aktuell i møte med pasienter med uavklarte tilstander, både i allmennpraksis, på legevakst og i et akuttmottak. *Macleod's clinical diagnosis* gir struktur til tankene man gjør seg og egner seg glimrende i en situasjon der man står overfor en pasient med et symptom som kan skrive seg fra flere organsystemer. Den gir hjelp til å stille de riktige spørsmålene og gjør det vanskelig å overse essensielle enkle undersøkelser som bør gjøres.

Svakheten ved boken er at noen problemstillinger blir dekket langt mer grundig enn andre. Den dekker også kun de mest grunnleggende undersøkelsene – videre tiltak er ofte at man må kontakte spesialist. Man må oppsøke andre kilder om man ønsker å lese videre om de mange sjeldnere sykdommene som så vidt berøres. Jeg synes imidlertid dette fungerer, det bidrar til at stoffet ikke blir for komplisert.

Læreboken konkurrerer i segmentet «lett og grei å ha med seg i frakken», der blant annet Oxfords medisinske håndbøker har vært svært populære. Denne er mer oversiktlig, litt mindre kompakt og går i større grad på diagnostikk.

Johanne Marie Iversen
 Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet